

Suomen muinaistaideseura ry

17.4.2019

TOIMINTAKERTOMUS 2018

Vuosi 2018 oli Suomen Muinaistaideseuran juhluvuosi. Seura perustettiin 8.8.1998, joten toimintavuonna seura täytti 20 vuotta. Tavoitteidensa mukaisesti seura edisti suomen-sukuisten ja muiden kansojen muinaisen taiteen, maailmankuvan, ympäristön ja elämän ymmärtämistä sekä tuki pohjoisten kansojen kalliotaiteen tunnetuksi tekemistä, tutkimusta ja suojelua. Seuran toimintaa tukivat Aimokoulu ja Hämeenlinnan kaupunki.

Jäsenistö

Seurassa oli vuoden 2018 lopussa 215 henkilöjäsenä ja yksi yhteisöjäsen. Seuran kunniajäseniä olivat Pekka Kivikäs, Jussi-Pekka Taavitsainen, Timo Miettinen, Loit Joekalda, Väinö Poikalainen, Eero Siljander ja Juhani Grönhagen. Yhteisöjäsenenä oli Suomen kuvataidekoulujen liitto. Jäsenmaksu oli henkilöjäseneltä 30 e, opiskelijajäseneltä 15 e ja yhteisöjäseneltä 100 e.

Hallitus ja toimihenkilöt

Puheenjohtajana ja rahastonhoitajana toimi Pekka Lehtimäki, varapuheenjohtajana Rauno Lauhakangas, sihteerinä Mervi Suomalainen ja jäsenrekisterin ylläpitäjänä Kimmo Puranen. Muut hallituksen varsinaiset jäsenet: Hannele Aalto, Arja Parkkonen, Helena Saarikoski, Ritva Salminen ja Arto Tuomi. Varajäsenet: Eeva-Liisa Oksanen ja Tuomo Rapo. Toiminnanantarkastajat: Annu Mikkonen ja Aarno Hyvönen, varalla Marita Nygren ja Petteri Bülow.

Talous

Seuran taloudesta vastasi puheenjohtaja Pekka Lehtimäki. Seuran tilinhoidosta vastasi tilitoimisto Hämeen TiliDiili oy (y-tunnus 2419010-1).

Tilikausi oli Suomen muinaistaideseuran kahdeskymmenes. Toimintavuoden 2018 taloustilanne oli hyvä. Toimintaansa seura rahoitti ensisijaisesti jäsenmaksutuloilla sekä pienimuotoisella julkaisujen myynnillä ja osallistumismaksuilla.

Tiedotus ja julkaisutoiminta

Seuran toiminnasta tiedotettiin jäsenistölle kolmella jäsenkirjeellä. Laajemmin toiminnasta tiedotettiin seuran verkkosivuilla (www.suomenmuinaistaideseura.fi). Sivuja kehitettiin edelleen Hannele Aallon laatiman projektisuunnitelman mukaisesti.

Seuran Facebook-sivulla tiedotettiin tapahtumista ja jaettiin muuta muinaistaiteseen liittyvää aineistoa. Sivustoa päivittivät Juhani Grönhagen, Mervi Suomalainen ja Arja Parkkonen. Sivustolla oli yli 1400 seuraajaa.

Jäsenetuna jaettiin kahdesti vuodessa ilmestyvä, esihistoriaa käsitteleviä artikkeleita sisältävä Hiisi-lehti, joka palveli jäsenistöä myös tiedotus ja julkaisukanavana. Päätoimittajana toimi Eero Siljander.

Seuran 20-vuotishistoriikki julkaistiin Helena Saarikosken laatimana seuran verkkosivuilla, samoin kuin Rauno Lauhakankaan kirjoittama artikkeli Suomen ja Viron muinaistaideseurojen yhteistyöstä.

Seuran 20-vuotisjuhla-julkaisu päätettiin julkaista Aurinkopeura-julkaisuna. Julkaisu-toimikuntaan valittiin Eeva-Liisa Oksanen, Helena Saarikoski ja Arto Tuomi.

Tutkimuksen tukeminen

Suomen kulttuurirahaston 2.2.2015 Suomussalmen Hossan Väräkallion kalliomaalausten dokumentointiin myöntämä apuraha 5.000 e nostettiin seuran tilille. Siitä myönnettiin Juhani Grönhagenin ja Unto K. Laineen Astuvansalmella tehtäviin led-kuvauksiin 2.000 e.

Suomen Kulttuurirahaston hyväksymän, tarkistetun apurahan käyttösuunnitelman mukaan loppuraha on käytettävä Hossan kalliomaalausten dokumentointiin, mihin apuraha oli haettu ja myönnetty. Laadittiin Hossan Väräkallion maalausten dokumentointia varten uusi suunnitelma. Se sisältää myös artikkelin julkaisemisen Väräkallion maalauksista. Dokumentointi sovittiin toteutettavaksi maaliskuussa 2019.

Seura tuki Suomen muinaistutkimuksen tuki ry:n toimintaa kannatusjäsenenä ja osallistui siten Ravattulan Ristimäen kirkon paikan tutkimusten sekä Juvan Partalan sekä Oulun yliopiston lin tutkimushankkeiden tukemiseen.

Seminaarit

Kansainvälinen kalliotaideseminaari, "KALLIOTAITEEN MAAILMAT – Suomen muinaistaideseura ry 20 vuotta", pidettiin Hämeenlinnan raatihuoneella 8.9. Seminaari koostui luentopäivästä ja juhlaillallisesta Hämeenlinnan raatihuoneella sekä kalliotaideretkestä Mäntyharjun Sarkavedelle.

Puheenjohtaja Pekka Lehtimäki avasi seminaarin. Hämeenlinnan kaupungin tervehdysten jälkeen kuultiin seminaariesitelmät:

- Antti Lahelma: Suomen ja Kanadan kalliomaalausten vertailua
- Väino Poikalainen: Äänisen kalliopiirokset
- Vadim Likhatsov: A place of the Kanozero, petroglyphs among tradition and styles of the eastern Fennoscandia rock art
- Gerhard Milstreu: Updating rock art – Re-cut rock art images
- Ismo Luukkonen: Uudelleenkohtaamisista Suomen kalliomaalauksilla.

Vilkkaan keskustelun ja päätössanojen jälkeen nautittiin Hämeenlinnan kaupungin tarjoama juhlaillallinen Raatihuoneen juhlasalissa. Keskiaikaisella musiikilla juhlayleisöä ilahdutti laulu- ja soitinyhtye Räikkä. Seminaariin osallistui 80 muinaistaiteen ammattilaista ja harrastajaa.

Seminaarivieraat tutustuivat myös Pirkko Huttusen näyttelyyn ”Zalavrugan metsästäjät – Aurinkokuvia muinaisuudesta” Galleria Paperihuoneella.

Juhlaseminaarin jälkeen 9.9. tehtiin kalliotaideretki Mäntyharjun Sarkavedelle. Virransalmen nuotiopakalta ajettiin moottoriveneillä Kannonalusen ja Haukkavuoren mielenkiintoisille kalliomaalauksille. Lisäksi käytiin Voikosken maalauksilla. Retkelle osallistuivat myös kansainväliset vieraamme. Retkeä johti ja opasti Eero Siljander.

Savonlinnan Maakuntamuseon ja Kulttuuriosuuskunta Vehrän 10.3. järjestämä Saimaan alueen esihistoriaa käsittelevä seminaari ”Menneisyys meissä ja maisemassa” keräsi osallistujiksi runsaasti seuran jäseniä.

Konferenssit

SuMun jäseniä osallistui 29.8. - 2.9. kansainväliseen kalliotaidekonferenssiin ”IFRAO 2018” Valcamonicassa Italiassa. Seminaarin järjesti International Federation of Rock Art Organization, jonka jäseneksi seura myös liittyi.

Kokoukset

Vuoden 2018 hallitus kokoontui 10.2., 8.4., 18.8. ja 20.10., lisäksi järjestettiin yksi sähköpostikokous ja juhlaseminaarin suunnittelukokous 8.7.

Vuosikokous pidettiin kevätmatkan yhteydessä 27.5. Harjavallassa hotelli Hiittenharjussa. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2017 tilinpäätös.

Syyskokous pidettiin ”Muinaisten kuvien illan” yhteydessä Hämeenlinnan Aimokoululla 17.11. Vahvistettiin toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavalle vuodelle. Päätettiin seuraavan kalenterivuoden jäsenmaksujen suuruudeksi 30 e henkilöjäseneltä, 15 e opiskelijalta ja 100 e yhteisöjäseneltä.

Valittiin seuralle uusi hallitus. Puheenjohtajaksi valittiin Mervi Suomalainen. Hallituksen varsinaisiksi jäseniksi valittiin Hannu Kuisma, Timo Lampinen, Arja Parkkonen, Kimmo Puranen, Tuomo Rapo, Arto Tuomi ja Tuija Wetterstrand sekä varajäseniksi Ritva Salminen ja Vike Schaffter. Toiminnantarkastajiksi valittiin Annu Mikkonen ja Arno Hyvönen sekä varalle Pirkko Holm ja Helena Saarikoski.

Uuden hallituksen järjestäytymiskokous pidettiin 9.12.2018. Nimettiin varapuheenjohtajaksi Arto Tuomi, sihteeriksi Arja Parkkonen, rahastonhoitajaksi Timo Lampinen ja jäsenrekisterin ylläpitäjäksi Kimmo Puranen.

Matkat ja retket

Kevätmatka 26. - 27.5. suuntautui Eero Siljanderin ja Jyri Saukkosen opastamina Satakuntaan, Rauman ja Euran seuduille. Kohteina lauantaina olivat Piispa Henrikin surmapaikka Köyliönjärvi, Euran Kärjäjäen ja Osmanmäen ruumiskalmistot, Leineperin ruukki sekä Nakkilan Rieskaronmäen pronssikautinen talon paikka ja röykkiöhauta-alue. Sunnuntaina matka jatkui Selkäkankaan pronssikautiselle ns. Viikkalan pitkälle rauniolle, Unescon maailmanperintökohteille Sammallahdenmäen pronssikautiselle hautaröykkiö-alueelle ja Vanhaan Raumaan. Villa Tallbossa nautitun lounaan jälkeen tutustuttiin vielä Pyhämaan uhrikirkkoon.

Perinteinen syysmatka toteutettiin juhlaseminaarin yhteydessä edellä mainituille Sarkaveden ja Voikosken kalliomaalauksille.

Seuran jäseniä osallistui 18.3. hiihtäen ja patikoiden pienryhmäretkelle Juusjärven kalliomaalauksille sekä uusille kalliomaalauslöydöille Raaseporin Lammasjärvelle ja Pikku-Kullaanjärvelle.

Enonkosken Kotkuinniemen arkeologisille kaivauksille osallistui 12. - 14.7. seuran jäseniä. Matkalla käytiin Mikkelin Verijärven kalliomaalauksilla, Sulkavan Pisamalahden linnavuorella, Kivikirkon siirtolohkareluolassa ja maalauksella sekä Puumalan Syrjäsalmen kalliomaalauksilla.

Hiisi-lehden lukijamatkoille 9.6. "Sielujen saari Seili ja keskiaikaisia kirkkoja" ja 30.8. - 2.9. "Ahvenanmaan aarteita" osallistui niin ikään seuran jäseniä.

Kulttuuriperinnön suojelu

Suomen muinaistaideseura osallistui kulttuuriperinnön suojeluun Adoptoi Monumentti-toiminnan kautta. Museovirasto hyväksyi seuran muinaisjäännöksen adoptiokohteeksi Östersundomin Kasabergetin pronssikautisen hautaröykkiön Itä-Helsingissä. Kohdetta hallinnoi Helsingin kaupungin museo ja kohdetta hoidetaan Museoviraston hyväksymän hoitosuunnitelman mukaisesti.

Röykkiön ensimmäiset hoitotalkoot pidettiin 3.6. arkeologi Heini Hämäläisen johdolla. Syystalkoot pidettiin 30.9. ja samalla tutustuttiin Massängenin pronssikautiseen hautaröykkiöryhmään. Adoptiovastaavina toimivat Arja Parkkonen ja Arto Tuomi.

Muu toiminta

6.10. paljastettiin Warkaus-seuran ja Suomen Muinaistaideseuran toimesta SuMun perustajajäsenen, merkittävän ja runsaasti julkaisuja tuottaneen muinaistaidetutkija Eero Aution muistolaatta Varkaudessa. Tapahtumaan osallistui seuran jäseniä.

12. - 13.10. Palmsessa Virukodalla järjestettiin Viron muinaistaideseuran syyskokous esitelmineen. Paikalla oli pieni joukko SuMun jäseniä. Väinö Poikalainen avasi tilaisuudessa näyttelyn ”Kolme vuosikymmentä muinaistaidetutkimusta”, joka esitteli runsain kuvakoostein Viron muinaistaideseuran toimintaa.

”Muinaisten kuvien ilta” pidettiin 17.11. Aimokoululla Hämeenlinnassa. Tapahtuma oli jäsenistölle avoin kuvien katselu- ja pienoisesitelmien ilta. Aluksi Mikko Ijäs esitti elokuvansa Fragments of the Hunt. Sen jälkeen Mervi Suomalainen esitti kuvia Kanozeron kalliotaidealueelta ja Eero Siljander Tuvan esihistoriaan suuntautuneelta matkalta. Esitelmän yhteydessä kuultiin myös kurkkulaulua. Illan jälkeen Hannele Aalto esitti vielä kuvia Namibian kalliotaiteesta. Illan yhteydessä pidettiin myös seuran syyskokous.

Hallituksen puolesta

sihteeri Arja Parkkonen